

Mõistus ei või põhjendada, kuidas saab seemnetilgast inimene, õiest kirss, kuidas tekivad liha ja luu. Maailm on täis igapäevaseid imesid, aga nagu ütleb Augustinus Jh 6:9 kohta: andide rohkuse tõttu on see kõik oma väärtuse maailma jaoks kaotanud. Kristus toitis kord mõne leivaga viis tuhat inimest. Ja mida teeb ta praegu? Igapäevane on inimesele ükskõik. Kaljupinnal laseb ta kasvada viinapuul, liivast võib ta teha võid ja leiba. Nii on ta teinud kord mullapõrmust inimese, ja iga päev laseb ta ühest seemnetilgast tekkida inimesel. Seal pole peaaegu mingit vahet. Ta võttis kamaka mulda kätte ja ütles: „Saa inimeseks!“ Ja täna ütleb ta väikesele tilgale: „Saa inimeseks!“

Suured on tema imeteod, kuid need kahvatuvad, sest need sünnivad iga päev. Kuid kes võiks oma mõistusega neist midagi mõista? See on küll tõsi, et mõistus, mis on Pühast Vaimust valgustatud, võib mõnevõrra mõista kümnet käsku ja juutide jumalateenistust. Kuid usu õpetuslauseid, Kolmainsust ja Kristuse inimloomust mitte. Sest öelda, et Prantsusmaa kuningas ja see kivi on üks ja seesama isik, või et see väike nuga ja mina oleme sama isik, see ei sobi. Kuid nii see on, kui öeldakse, et Jumal on saanud inimeseks. Seda peame me õppima. Ka mina mõtlen selle üle, kuid ei mõista. Paulus on seda juba hea tüki maad mõistnud, kuid mitte päriselt taibanud. Kuid ta jätkab (ja ütleb Kl 2:3): „kelles peituvad kõik tarkuse ja tunnetuse aarded.“ Sest selles Kristuses tunnetatakse kõike, kogu loodut ja kogu Jumala loomust. Siin on koos suurim tugevus ja suurim nõtrus, surm ja elu, õigus ja patt, arm ja viha. Küll on see ülev õpetuslause, ja vähesed võtavad selle tõsiselt omaks.

Dr. M. Luther rääkis maailma uhkusest: kuna kõik inimesed tunnevad ja tunnetavad, isegi näevad, et nad on kaduvad ja peavad surema, siis otsib igaüks siin maa peal surematust, et tema peale mõeldaks igavesti. Kord otsisid seda suured kuningad, vürstid ja isandad sellega, et püstitasid suuri marmorsambaid ja väga kõrgeid püramiide, hooneid ja kandilisi piilareid, ikka kõrgemaid ja teravamaid. Nad mõtlesid, et nii saavad nad surematuks, nagu nüüd suurte

kirikute, uhkete majade ja hoonetega. Sõjamehed otsivad ja ajavad kuulsusrikaste võitudega taga au ja kiitust. Õpetlased nõutavad igavest nime raamatute kirjutamisega, nagu me praegu ka näeme. Kuid Jumala igaviku igavest kadumatut au ei nähta. Oleme me alles vaesed inimesed!

Igasugune kurbus on kuradist, sest tema on surma isand. Seepärast, kui sa kord Jumalast halvasti mõtlema juhtud, nagu ei halastaks ta sinule, tahaks sind hukka saata ja tappa, või kui sa mõtled sellele, et sa pead ikkagi surema, siis järelda otsekohe: see mõte tuleb kuradilt ja mitte Jumalalt. Sest Jumal ei anna kurbi mõtteid, ta ei hirmuta, ei tapa, vaid tema on elavate Jumal. Sellepärast on ta saatnud ka oma ainusündinud Poja, mitte hirmutamiseks, vaid lohutamiseks. Seepärast on Kristus ka surnud, et ta saaks Isandaks surma üle, teeks meid elavaks, tühistaks surma. Seepärast ütleb ka Pühakiri: olge rõõmsad, täis kindlust, rõõmustage, mina olen maailma ja surma võitnud, mina olen murdnud surma astla, teinud selle nüriks. Seepärast mõtle sellistes kiusatustes, et sa ei ole enam inimese poeg, vaid Kristusesse uskudes oled sa Jumala Poeg, kelle nimesse sa oled ka ristitud. Seepärast ei või ka surm oma astlaga sind enam vigastada. Ja sedavõrd kui sa kuulud Kristusele, usud temasse ja oled temasse ristitud, ei saa surm sinu üle valitseda. Kuid selliseid vagasid mõtteid Jumalast ja Kristusest ei lase saatan meis tekkida, kui me oleme kiusatustes. Sellised mõtted surutakse maha või ei teki neid üldse. Inimese süda on nimelt nii vangis seaduse, patu ja surma käes, et ta usust õigeksmõistmise õpetuslauset: „Mina usun... Jeesusesse Kristusesse...“ üldse ligi ei lase. Teiselt poolt aga tuleb kõik rõõm, kõik lohutus ja rahu Jumalast, tõepoolest, see on Jumal ise. Püha Vaim on nimelt julge. Tema on julgus ja vastupanu surmaohus ja -kiusatuses. Ta ütleb seda julgelt: „Maailm, surm, kurat, põrgu, jätke meid rahule! Sul ei ole minuga midagi ühist. Kui sa ei taha lasta mul elada, siis ma suren. Kuid see ei lähe sul korda. Lööd sa mul pea maha, siis ei tee see mulle kahju. Mul on keegi, kes selle mulle jälle otsa paneb.“

Vaadates öösel taevast, ütles ta: „See peab olema küll hea meister, kes ehitas sellise võlvi ilma piilariteta.“